



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 6.11.2023
Sayı : 48460

77098

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sn. Vahit Kirişçi tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 05.01.2023



Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

Türkiye'de üretilen kırmızı etin ve sütün yaklaşık olarak %90'ı büyükbaş hayvanlardan (sığır) elde edilmektedir. Ülkemizde 2000 yılında 10,8 milyon olan sığır varlığı 2021 sonu itibariyle 17,9 milyona yükselmiştir. 2000 yılında toplam sığır varlığının %16,7'sini oluşturan saf kültür ırkının oranı 2021 yılında %49,4'e yükselirken, aynı dönemde kültür melezi olan sığırların oranı %44,1'den %42,8'e; yerli ırk olan sığırların oranı ise %39,2'den %7,8'e düşmüştür. Uzun yıllardır bu coğrafyada yaşayan ve bölgenin gerek iklim gerekse hastalıklarına karşı direnç geliştirmiş olan yerli sığır ırkları yok olma tehlikesi ile yüz yüze kalmıştır. Genellikle hastalıktan ari ülkelerden ithal edilen kültür ırkı sığırların Türkiye'nin coğrafi şartlarına ve mevcut hastalıklara karşı dayanıklılık gösterememesi, hayvanlarda adaptasyon sorununun oluşmasına, verim azalışlarına, buzağı kayıplarına ve yüksek maliyetli bir yetiştiricilik yapılmasına neden olmaktadır. Yerli ırk sığırların ve bunların melezlerinin gerek süt gerekse et verimleri kültür ırkı sığırlarından daha düşük olmakla birlikte, bakım maliyetlerinin düşüklüğü, meralardan yararlanma kapasitesi, hastalıklara ve iklim değişikliklerine dayanıklılığı kültür ırklarına göre oldukça yüksek olduğundan dolayı yerli ırkımızın geliştirilmesi ülke hayvancılığı açısından son derece önemlidir.

1. Ülkemizde bulunan toplam sığır varlığı içinde yerli ırk sığır varlığımızın bir yıl içinde %39,2'den %7,8 gerilediği görülmekte olup 2022 yılında toplam sığır varlığımız içinde yerli ırkın oranı kaçtır?
2. TİGEM'e bağlı Karacabey İşletmesinde geçmiş yıllarda yerli boz ırk sığırlar ile kültür ırkı olan Brown-Swiss (Mantofon) melezlemesi yapılmak suretiyle Karacabey Mantofonu ırkı sığır elde edilmiştir. Bu sığır gerek kök aldığı boz ırkın genetik özellikleri sayesinde hastalıklara dirençli, gerekse Brown-Swiss ırkının genetik özellikleri sayesinde verimi yüksek bir ırk olmasına ve yetiştirici beklentileri bakımından tatminkâr sonuçlar vermesine rağmen üretiminden vazgeçildiği belirtilmektedir. Karacabey Mantofonu ırkının üretimine devam edilmemesinin nedenleri nelerdir?

77098

3. Ekonomik bir yetiştiricilik için; üretimi gittikçe azalan yerli sığır ırklarının genetik potansiyelin korunmasının yanında hastalıklara dayanıklı, meralardan yararlanma kapasitesi yüksek, verimli yeni sığır ırkların oluşturulması amacıyla çalışmalar yapılmakta mıdır?